

4. számú hírlevél 2010. február

Nemzeti Technológiai Platform a magyar textil és ruhaipar megújításáért (TEXPLAT) Megjelent a textil- és ruhaipar ágazati kutatás-fejlesztési és innovációs stratégiája

A TEXPLAT előző, 2009 decemberi hírlevelében beszámoltunk arról, hogy 2009. november 12-én a szakértőkkel kibővített Platform Tanács ülés, mintegy 50 szakember megvitatta és elfogadta a **magyar textil- és ruhaipar ágazati kutatás-fejlesztési és innovációs stratégiáját**. Mostani Hírlevelünkben röviden bemutatjuk a stratégiát, amelyet az azonos címmel megjelent kiadványunk tartalmaz, és amely a www.tmte.hu honlapon is olvasható. A kiadványt a TMTE és a TEXPLAT tagjainak, illetve az érdekelt szervezeteknek elküldtük, de további példányok igényelhetők a TMTE Titkárságán.

Kivonat a vezetői összefoglalóból

1. A textilipar szerepe a társadalomban

Az utóbbi évtizedekben kifejlesztett **innovatív textiltermékek** jelentősen hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a társadalom adekvát válaszokat adjon a 21. század kihívásaira. A textiltermékek alkalmasak arra, hogy az **ember védelmét, komfortját szolgáló, az egészségét védő és helyreállító** funkciókat és **kultúrahordozó** szerepük is jelentős. A textil- és ruhaipar a fentiek mellett gyártási műveleteinek bonyolultsága miatt **jelentős foglalkoztató, 80% körüli** a női munkaerő aránya. A munkahelyek elsősorban gyakorlati képzést igénylő munkaköröket jelentenek, sok esetben, hátrányos térségekben

2. Magyar textil- és ruhaipar - múlt és jelen

Az ágazatra mind Európában, mind Magyarországon jellemző a **fregmentált szerkezet**, a mikro-, a kis-, és a közepes vállalatok, sőt az egyéni vállalkozások magas száma. Az ágazatban a regisztrált vállalkozások száma 7000 felett van, a ténylegesen működőké ennél valamivel kisebb. A 20 fő feletti regisztrált cégek száma a textiliparban 178, a ruhaiparban 293. A nagy vállalatok közé 35 cég tartozik. Az ágazat közvetlenül legalább 50 000 embernek ad munkát, és tevékenységében más beszállító iparágak is érdekeltek. Negatívan befolyásolja az ágazati KKV-k fejlesztési, növekedési lehetőségeit az **élő munkát sújtó járulékteher**, a női foglalkoztatás következtében aránytalanul nagyobb mértékben és **indokolatlanul kényszerül szerepvállalásra** a szociális kiadásokban.

3. A magyar textil- és ruhaipar jövőképe 2020-ra

A **magyar textil- és ruhaipar jövőképe** olyan stabil, fejlődőképes iparágat mutat be, amely termékeivel szerepet vállal a mind fontosabbá váló **életminőség emelésében**, és a **fenntartható növekedést szolgáló** technológiai változásokban. A magyar textil- és ruhaipar vállalkozásai **magas szellemi hozzáadott értéket** tartalmazó részben vagy egészben saját fejlesztésű termékekkel lesznek jelen a piac igényes szegmensein, vagy kompetens alkotó partnerként, vesznek részt a munkamegosztásban, szervesen bekapcsolódva a **virtuálisan integrált európai termékláncokba**. A magyar ruhaiparra a személyre szabott, differenciált vevő igényeket kielégítő, magyar iparművészeti értékeket is felhasználó, kis szériás igényes ruházati és lakástextil termékek lesznek jellemzőek.

A magyar textil- és ruhaipar megteremti a **korszerű, rugalmas vevőkiszolgálás** feltételeit. Általánossá válnak Magyarországon a KKV-k körében is termelés- és vállalatirányítási (ERP) rendszerek és a korszerű CAD/CAM rendszerek használata, valamint megvalósul a

termékláncon belül az on-line valós idejű üzleti kapcsolattartás, az elektronikus adatátvitel, ami lehetővé teszi a gyors, rugalmas, pontos és költséghatékony vevőkiszolgálást. A korszerű és rugalmas gyártórendszerekre és célgépekre alapozott hatékony termelésnek köszönhetően **regionális vezető szerepet** fog betölteni a kis- és közepes szériák, a mintakollekciók fejlesztésében és gyártásában.

A magasabb hozzáadott értékű termékkel elérhető **magasabb jövedelmezőség** biztosítja a cégek stabil működését és fejlődési lehetőségét is. A cégek technológiáikban, termékeik fejlesztésében szem előtt tartják a környezeti szempontokat, törekszenek a legkevesbé energiaigényes és leginkább környezetkímélő megoldások, eljárások alkalmazására. A textil- és ruhaipar cégei tevékenységük során, **bizalmon alapuló stratégiai kapcsolatokat** építenek ki mind a szektoron belül, mind azon kívül. A vállalati igények alapján non-profit klaszterek jönnek létre a hatékony együttműködésekre. Létrejönnek Magyarországon a textil- és ruhaipar szempontjából releváns **tudás- és technológiai műhelyek**, amelyeket egymással online kapcsolatban biztosítják, hogy az ipar vállalatai hatékony segítséget kapjanak innovációs tevékenységükhöz.

4. A magyar textil- és ruhaipar K+F+I stratégiájának céljai és a stratégia súlypontjai

- Az ágazat és a vállalkozások versenyképességének javítása
- Az ágazat K+F intenzitásának, innovációs szintjének emelése
- Hozzájárulás a fenntartható növekedés eléréséhez
- Társadalmilag jelentős foglalkoztatás megvalósítása
- Az ágazat társadalmi presztízsének, önbecsülésének emelése

5. A K+F+I tevékenység prioritásai a magyar textil- és ruhaipar számára

• Új, speciális funkciókkal rendelkező textil- és ruházati termékek fejlesztése

A funkcionális termékek alkalmazásának legfontosabb területe a sportruházat mellett a **védőruházat**. Kiemelendő alkalmazás az **egészségügy**, ahol a funkcionális textiltermékek hozzájárulnak mind az egészség megőrzéséhez, mind a gyógyításhoz. A funkcionális termékek csúcsát az ún. **intelligens textíliák** képviselik, megkülönböztetjük a természetes környezet változásaira reagáló intelligens anyagokat, és azokat, amelyek elektronikus jel formájában kapják a változásukhoz szükséges információt

• Új alkalmazási területek meghódítása textiltermékekkel (műszaki textilek)

A rendkívül sokoldalú alkalmazás lehetőségét a **textiltermékek diverzitása** teszi lehetővé, ami megalapozza a speciális tulajdonságok kialakíthatóságát, a textiltermékek összeférhetőségét más anyagokkal, és ezzel a textilerősítésű szerkezeti anyagok kifejlesztését.

• A ruhaipari technológiai folyamatok megújítása

Egyrészt magába foglalja a **gépi technika megújítását, korszerű és rugalmas gyártórendszerek** meghonosítását, másrészt a technológiai és az üzleti folyamatok innovációját a modern **infokommunikációs eszközök széleskörű alkalmazásával** a teljes terméklánc mentén a termelésirányítástól egészen a kiskereskedelemig. **virtuális integrációval**

6. Az innovációs tevékenység előmozdítása, belső feltételeinek javítása

A legfőbb feladatok:

• A „fejek innovációja”, a humán tőke fejlesztése

A vállalkozásokon belül meg kell honosítani az **innovatív gondolkodásmódot**, és az innováció menedzsment módszereit. Erősíteni kell a korszerű munkaszervezési és üzleti megoldásokra irányuló képzéseket a felnőttképzés keretében. Az innovációk sikere érdekében fejleszteni kell a marketing és az informatikai ismereteket, valamint a nyelvtudást. Fel kell készíteni a vállalkozásokat a hazai és az európai pályázati konzorciumokba való bejutásra és részvételre.

• Tudásmenedzsment

Szervezni fogjuk a **tudástranszfert** annak érdekében, hogy a KKV-k számára az innovációs

döntések meghozatalához szükséges információk rendelkezésre álljanak A sikeres innováció egyik kulcskérdése a szektoron kívüli, **interdiszciplináris kapcsolatok** kiépítése

- **Összefogás, együttműködés**

Innováció által vezérelt **hálózatok, klaszterek** nagy szerepet játszhatnak az egész ágazat innovációs potenciáljának növelésében. Fontos, hogy a nemzetközi sikereket is felmutató **tervezők kreatív teljesítménye** megjelenjen a textil- és ruhaipar termékeiben is

- **Az ágazat önbecsülésének és szakmai presztízsének emelése**

Az **iparág eredményein, sikertörténetein keresztül** a gazdaságpolitikai döntéshozóknak, a finanszírozóknak és a társadalom egészének kell bemutatni az ágazat fejlődési potenciálját, az elért eredményeket, sikertörténeteket.

7. A külső feltételek megteremtése a kutatás-fejlesztés-innováció erősítésére – javaslatok a döntéshozók felé

A **gazdaságpolitikától** azt várjuk, hogy jobban figyelembe veszi a döntéseknél a KKV-k szükségleteit, érdekeit. Piac-konform eszközökkel segíti a magyar KKV-k helyzetbe hozását a hazai piacon, a közbeszerzéseknél, a pályázati és más finanszírozási források megszerzésében, a bürokrácia leépítésével csökkenti az adminisztratív terheket.

A textil- és ruhaipar alacsony jövedelemtermelő képessége miatt nagy szerepe van az **innovációs tevékenység állami támogatásának**. A forráshoz jutást segíteni, ha a **technológiai pályázatok** elbírálásánál az anyagmentes termelési érték lenne a kritérium. Ne csak a „húzó ágazatoknak” tekintett ágazatokat preferálják, hanem a **régiós programokban** a textil- és ruhaipar is nagyobb lehetőségeket kapjon.

Az innováció erősödésének feltétele a **tisztességes versenyfeltételek biztosítása** a gazdasági életünkben. Alapvető a **közbeszerzési eljárások korrupció mentességének biztosítása**, és a kiírásokban az ár mellett a minőségi, fenntarthatósági követelmények nagyobb súllyal való szerepeltetése. Az iparág jövője szempontjából nagy fontosságú az **iskolarendszerű képzések színvonalának emelése** és az **új ismeretek szakmai oktatásba történő gyors beépítése**.

A vállalkozások szempontjából a külső feltételek javításának elérése érdekében a TEXPLAT keretében **megalakult a Lobbicsoport**, amely 2010. január 12-én megtartotta alakuló ülését, és vezetőjének megválasztotta Schwiegelhofer Ferencet a PANTEX Nyugat-dunántúli Textil Klaszter elnökét. A Lobbicsoport következő ülése 2010. február 18-án lesz a TMTE-ben.

A TEXPLAT program keretében 2010-ben elkészül a fenti stratégiát megvalósító terv, amelyben a megvalósításhoz szükséges akciókat határozzuk meg részletes elemzés után. Ezen kívül a textil- és ruhaipar szempontjából fontos régiókban regionális innovációs fórumokat tartunk és egy-egy K+F témában tematikus rendezvényeket tervezünk.

Vállalkozások, intézmények csatlakozása a TEXPLAT-hoz

A TEXPLAT továbbra is törekszik arra, hogy a hazai textil- és ruhaipar vállalatait, elsősorban a KKV-kat a lehető legnagyobb mértékben és hosszabb távra bevonja az ágazati stratégiaalkotásba és annak megvalósításába. Eddig 70 vállalkozás írta alá a csatlakozási nyilatkozatot.

A Platformhoz a vállalkozások folyamatosan csatlakozhatnak. A csatlakozás térítésmentes. A csatlakozás a TMTE Titkárságától igényelt vagy a www.tmte.hu honlapról letölthető **szándéknyilatkozat** kitöltésével valósul meg.

Lakatosné Győri Katalin
Projektvezető